

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

16.02.2017

№ 201

**Ліцензійні умови
провадження господарської діяльності з
транспортування природного газу**

1. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови розроблені відповідно до законів України «Про природні монополії», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

1.2. Ці Ліцензійні умови є обов'язковими для суб'єктів господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з транспортування природного газу (далі – господарська діяльність з транспортування природного газу, ліцензована діяльність).

1.3. У цих Ліцензійних умовах терміни вживаються в таких значеннях:
засіб провадження господарської діяльності – магістральний газопровід з усіма об'єктами і спорудами, пов'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька таких газопроводів, якими здійснюється транспортування природного газу;

місце провадження діяльності – територія України, де розташовано магістральний газопровід з усіма об'єктами і спорудами, пов'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька таких газопроводів, якими здійснюється транспортування природного газу, та які зазначені в документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу», чинному Кодексі газотранспортної системи.

1.4. Здобувач ліцензії, який має намір провадити господарську діяльність з транспортування природного газу, подає до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі –

НКРЕКП), заяву про отримання ліцензії за формою згідно з додатком 1 до Ліцензійних умов.

1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:

1) копія паспорта керівника здобувача ліцензії (або довіреної особи) із відміткою органу державної податкової служби про повідомлення про відмову через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (подається тільки фізичними особами - підприємцями, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби);

2) відомість про місця та засоби провадження господарської діяльності з транспортування природного газу (додаток 2), до якої додаються географічні карти відповідних територій адміністративно-територіальних одиниць (область, район) із нанесеними на них газотранспортними системами ліцензіата, та копії документів на паперовому або електронному носії, що підтверджують перебування на законних підставах у власності чи користуванні здобувача ліцензії газотранспортних систем;

3) заява та документи для встановлення тарифу на послуги транспортування природного газу.

1.6. Документи до заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються відповідно до опису, складеного за формою згідно з додатком 3 до Ліцензійних умов, у двох екземплярах.

2. Вимоги до провадження ліцензіатом господарської діяльності з транспортування природного газу

2.1. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких кадрових вимог:

1) штатна чисельність працівників має включати мінімальну кількість працівників за окремими посадами, необхідних для виконання покладених на нього функцій, які мають відповідну освіту та кваліфікацію залежно від видів виконуваних робіт;

2) керівник здобувача ліцензії, його заступник та головний інженер повинні мати ступінь вищої освіти;

3) провадження ліцензованої діяльності здійснюється під керівництвом посадових осіб, які мають ступінь вищої освіти достатній для успішного виконання професійних обов'язків;

4) здобувач ліцензії, ліцензіат оформляє трудові відносини з персоналом шляхом укладення трудових договорів відповідно до положень Кодексу законів про працю України.

2.2. Господарська діяльність з транспортування природного газу здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про ринок природного газу», чинних Кодексу газотранспортної системи, Кодексу газосховищ, Кодексу газорозподільних систем, Правил постачання природного газу, інших нормативно-правових актів та нормативних документів, які регулюють ринок природного газу.

2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:

1) зберігати протягом строку дії ліцензії документи, копії яких подавалися до НКРЕКП відповідно до вимог законодавства України;

2) повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії (крім документів до заяви щодо встановлення тарифу на послуги транспортування природного газу), у строк не пізніше ніж один місяць з дня настання таких змін.

У разі зміни переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, ліцензіат повинен:

при доповненні переліку новими документами подати до НКРЕКП документи, якими доповнено перелік, протягом строку, встановленого нормативно-правовим актом, яким затверджено відповідні зміни;

при зміні форми відомостей, що додаються до заяви про отримання ліцензії і складаються здобувачем ліцензії, подати до НКРЕКП відомості, форму яких змінено, за новою формою протягом строку, встановленого нормативно-правовим актом, яким затверджено відповідні зміни;

3) провадити ліцензовану діяльність лише за допомогою засобів та за місцем провадження діяльності ліцензіата, зазначених у документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом до НКРЕКП);

4) виконувати правила про безпеку постачання природного газу, затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування

та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, у тому числі безаварійної та безперебійної роботи газотранспортної системи;

5) у разі планового або позапланового припинення (у зв'язку з неможливістю використання матеріально-технічної бази) провадження ліцензованої діяльності загалом або за певним місцем провадження ліцензованої діяльності ліцензіат зобов'язаний повідомити сторону, з якою укладено договір транспортування природного газу, у встановлений договором строк про дату і причини припинення ліцензованої діяльності із визначенням приблизної дати відновлення її провадження;

6) забезпечити присутність керівника ліцензіата, його заступника або іншої уповноваженої особи під час проведення НКРЕКП в установленому законом порядку перевірки додержання ліцензіатом вимог цих Ліцензійних умов;

7) виконувати Національний план дій, затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, та погоджений з НКРЕКП;

8) забезпечити за зверненням суб'єкта ринку природного газу (замовника) його доступ до газотранспортної системи, крім випадків, визначених нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність на ринку природного газу.

Ліцензіат зобов'язаний повідомити про відмову в доступі до газотранспортної системи (із зазначенням причин відмови) суб'єкта ринку природного газу та НКРЕКП протягом п'яти робочих днів;

9) забезпечити за зверненням суб'єкта ринку природного газу (замовника) його приєднання до газотранспортної системи за наявності технічної можливості в порядку, встановленому чинним Кодексом газотранспортної системи;

10) не допускати дискримінацію замовників;

11) надавати оператору газорозподільної системи, оператору газосховища, оператору установки LNG інформацію, необхідну для забезпечення безпечного та економного руху природного газу між об'єктами газової інфраструктури, операторами яких вони є, на підставі нормативно-правових актів, визначених Законом України «Про ринок природного газу», або відповідних договорів;

12) сплачувати щоквартально, протягом перших 30 днів кварталу, наступного за звітним, внески на регулювання, що визначаються НКРЕКП;

13) забезпечувати замовників інформацією, необхідною для швидкого та економічного доступу до газотранспортної системи відповідно до законодавства, у зрозумілій і чіткій формі та у недискримінаційний спосіб;

14) забезпечувати конфіденційність інформації, що містить комерційну цінність, яка була отримана ліцензіатом у процесі провадження господарської діяльності;

15) вживати заходів до запобігання розголошенню інформації про власну господарську діяльність, що може становити комерційну цінність для інших осіб;

16) розміщувати на своєму веб-сайті у недискримінаційний спосіб інформацію, що стимулюватиме розвиток ринку природного газу;

17) надавати послугу транспортування природного газу за тарифами, встановленими НКРЕКП згідно з методологією визначення тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу;

18) використовувати кошти, отримані від надання послуг транспортування природного газу, за цільовим призначенням;

19) визначати плату за приєднання до газотранспортної системи згідно з договором між замовником і оператором газотранспортної системи на підставі Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортної системи, затвердженої НКРЕКП;

20) відповідати за надійну та безпечну експлуатацію, підтримання в належному стані та розвиток, включаючи нове будівництво та реконструкцію, газотранспортної системи з метою задоволення очікуваного попиту суб'єктів ринку природного газу на послуги транспортування природного газу, урахувавши поступовий розвиток ринку природного газу;

21) подати до НКРЕКП запит на проведення сертифікації відповідно до порядку здійснення процедури сертифікації, встановленого НКРЕКП;

22) дотримуватися вимог чинного Кодексу газотранспортної системи, а також виконувати умови укладених із замовниками договорів транспортування природного газу відповідно до Типового договору транспортування природного газу, затвердженого НКРЕКП;

23) вживати необхідних заходів з метою забезпечення безпеки транспортування природного газу, у тому числі безаварійної та безперебійної роботи газотранспортної системи;

24) здійснювати балансування та функції оперативно-диспетчерського управління газотранспортною системою в економний, прозорий та недискримінаційний спосіб;

25) співпрацювати з іншими операторами газотранспортних систем України та операторами газотранспортних систем інших держав, зокрема держав – сторін Енергетичного Співтовариства, у тому числі шляхом досягнення операційних домовленостей, з метою створення регіональних (міжнародних) ринків природного газу, співпрацювати з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та, за потреби, національними регуляторами енергетики інших держав;

26) вживати заходів до підвищення раціонального використання енергоресурсів та охорони довкілля під час здійснення господарської діяльності;

27) у разі прийняття НКРЕКП рішення про усунення порушень вимог Ліцензійних умов подати в установленій у рішенні строк до НКРЕКП інформацію про усунення зазначених у такому рішенні порушень;

28) вживати інших заходів, необхідних для безпечної та стабільної роботи газотранспортної системи, що передбачені Законом України «Про ринок природного газу» або не суперечать законодавству;

29) вживати всіх обґрунтованих і можливих заходів для забезпечення належного рівня сполучення газотранспортних систем ліцензіата з газотранспортними системами інших держав, зокрема держав – сторін Енергетичного Співтовариства з урахуванням прогнозних показників попиту на послуги транспортування природного газу і технічних можливостей газотранспортної системи;

30) співпрацювати з іншими операторами газотранспортних систем України, а також з операторами газотранспортних систем інших держав – сторін Енергетичного Співтовариства з метою гармонізації правил балансування та усунення перешкод для транскордонної торгівлі природним газом, а також створення передумов для проведення біржових торгів природним газом;

31) придбавати енергоресурси, необхідні для здійснення своєї господарської діяльності, у недискримінаційний і прозорий спосіб та на ринкових умовах;

32) забезпечити здійснення функцій, передбачених частиною першою статті 20 Закону України «Про ринок природного газу», за рахунок своїх фінансових, матеріально-технічних, людських та інших ресурсів, або за рахунок третіх осіб у випадках не заборонених законодавством;

33) повідомляти НКРЕКП про будь-яку заплановану операцію, що може призвести до недотримання вимог про відокремлення і незалежність оператора газотранспортної системи, передбачених Законом України «Про ринок природного газу»;

34) повідомляти НКРЕКП про будь-які обставини, що можуть призвести до переходу контролю над оператором газотранспортної системи до особи (осіб) з держави (держав), що не є стороною Енергетичного Співтовариства, або до держави (держав), що не є стороною Енергетичного Співтовариства;

35) розробляти і щорічно до 31 жовтня подавати на затвердження до НКРЕКП та виконувати план розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років, складений на підставі даних про фактичні та прогнозні показники попиту і пропозиції на послуги транспортування природного газу, та звітувати про його виконання у встановленому НКРЕКП порядку.

Під час розроблення плану розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років ліцензіат зобов'язаний враховувати можливі зміни обсягів видобутку, купівлі-продажу, постачання, споживання природного газу (у тому числі обсягів транскордонної торгівлі природним газом), а також плани розвитку газотранспортних систем сусідніх держав, газорозподільних систем, газосховищ та установки LNG;

36) розробити, надати на затвердження до НКРЕКП і запровадити програму відповідності, в якій визначаються заходи для уникнення дискримінаційних дій з боку ліцензіата та моніторингу виконання таких заходів;

37) повідомляти НКРЕКП про кандидатуру контролера та надавати на затвердження до НКРЕКП запропоновані умови договору між контролером та ліцензіатом, у тому числі умови про початок, строки та підстави припинення виконання обов'язків контролера, умови оплати послуг контролера, матеріальні та інші права контролера;

38) здійснювати діяльність з транспортування природного газу на підставі та умовах Типового договору транспортування природного газу в порядку, передбаченому Кодексом газотранспортної системи та іншими нормативно-правовими актами;

39) забезпечити додержання принципу недискримінації під час укладення договорів транспортування природного газу із замовниками;

40) забезпечити надання послуги транспортування природного газу з гарантією/без гарантії реалізації права користування потужністю, послуги транспортування природного газу на різні періоди тривалості тощо;

41) вживати всіх можливих і обґрунтованих заходів для забезпечення максимального обсягу потужності газотранспортної системи для потреб замовників;

42) здійснювати регулярний моніторинг попиту на послуги транспортування природного газу серед суб'єктів ринку природного газу та враховувати результати такого моніторингу під час розроблення та прийняття плану розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років;

43) визначати розмір плати за небаланси замовників, виходячи із обґрунтованих та реальних витрат ліцензіата, пов'язаних із здійсненням балансування, відповідно до правил щодо балансування, прийнятих згідно з вимогами, встановленими Законом України «Про ринок природного газу». При визначенні розміру плати за небаланси замовників не допускається перехресне субсидювання між замовниками, у тому числі шляхом збільшення вартості приєднання нових об'єктів замовників до газотранспортної системи;

44) забезпечувати замовників безкоштовною, достатньою, своєчасною та достовірною інформацією про статус балансування в межах інформації, що знаходиться в розпорядженні оператора газотранспортної системи у відповідний момент часу. Така інформація має надаватися відповідному замовнику в електронному форматі;

45) розміщувати на своєму веб-сайті:

перелік послуг, що надаються ліцензіатом, інформацію про тарифи та умови надання таких послуг, включаючи технічні умови для отримання доступу та приєднання до газотранспортної системи;

методологію визначення тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу;

Методологію визначення плати за приєднання до газотранспортної системи, затверджену НКРЕКП;

кількісні показники обсягів технічної потужності, потужності, право користування якою було надано замовникам згідно з чинними договорами транспортування природного газу, та вільної потужності газотранспортної системи в розрізі точок входу та точок виходу та іншої відповідної інформації

щодо потужності газотранспортної системи – на періодичній основі відповідно до вимог чинного Кодексу газотранспортної системи;

дані про плановані та фактичні обсяги природного газу, що переміщуються газотранспортною системою, що знаходиться в розпорядженні такого оператора;

Типовий договір транспортування природного газу, затверджений НКРЕКП;

річну звітність за видами господарської діяльності у встановленому законодавством порядку;

46) зберігати інформацію, передбачену частиною першою статті 36 Закону України «Про ринок природного газу», протягом п'яти років з дня її розміщення та надавати її на запит суб'єктів владних повноважень або Секретаріату Енергетичного Співтовариства;

47) вести облік ліцензованого виду діяльності окремо від інших видів діяльності та затверджувати правила розподілу активів і зобов'язань, доходів та витрат між різними видами господарської діяльності;

48) складати звітність, затверджену НКРЕКП, щодо провадження господарської діяльності з транспортування природного газу та подавати її до НКРЕКП у встановленому порядку;

49) подавати до НКРЕКП річну фінансову звітність у встановленому законодавством порядку.

Річна фінансова звітність ліцензіата підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором та має бути розміщена на веб-сайті ліцензіата у встановленому законом порядку. Вимоги до аудиторських фірм у разі залучення їх до аудиту фінансової звітності або консолідованої звітності мають відповідати критеріям, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2015 року № 390 «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки»;

50) здійснювати закупівлю товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до процедур, визначених Законом України «Про публічні закупівлі»;

51) виконувати обов'язки суб'єктів природних монополій, визначені статтею 10 Закону України «Про природні монополії».

2.4. При провадженні господарської діяльності з транспортування природного газу ліцензіат повинен дотримуватися технологічних вимог щодо здійснення транспортування природного газу за умови наявності вузлів обліку

природного газу, крім випадків, установлених нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність на ринку природного газу.

2.5. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких спеціальних вимог:

1) забезпечувати виконання вимог про відокремлення і незалежність оператора газотранспортної системи, установлених Законом України «Про ринок природного газу»;

2) відповідати вимогам щодо особливості реалізації права власності держави на газотранспортну систему, установленим статтею 21 Закону України «Про ринок природного газу»;

3) під час провадження ліцензованої діяльності не допускається здійснення над суб'єктом господарювання контролю у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», та/або дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України.

Начальник Управління ліцензування

Ю. Антонюк

Додаток 1
до Ліцензійних умов провадження
господарської діяльності з
транспортування природного газу
(пункт 1.4)

_____ (найменування органу ліцензування)

ЗАЯВА
про отримання ліцензії з транспортування природного газу

Здобувач ліцензії _____
(для юридичної особи – повне найменування, місцезнаходження, посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника)

_____ (для фізичної особи-підприємця – прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дані про місце проживання, серія, номер паспорта, ким і коли виданий)

Телефон _____, факс _____, електронна адреса _____
(за наявності)

Ідентифікаційний код: _____
(для юридичної особи)

Реєстраційний номер облікової картки платника податків (не зазначається фізичною особою, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідний орган державної податкової служби і має відмітку у паспорті) _____
(для фізичної особи-підприємця)

Банківські реквізити _____
(№ рахунка, найменування банку, МФО)

Просить видати ліцензію на провадження господарської діяльності з транспортування природного газу.

Надана в заяві інформація – достовірна.

Бажаний спосіб одержання документів (необхідне підкреслити):

- 1) нарочно;
- 2) поштовим відправленням з описом вкладення;
- 3) в електронному вигляді за допомогою телекомунікаційних засобів зв'язку.

З порядком отримання ліцензії, Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з транспортування природного газу ознайомлений і зобов'язуюсь їх виконувати.

" ____ " _____ 20__ р.

М.П. (за наявності)

Згода на обробку персональних даних (для фізичної особи-підприємця):

Додаток 2
до Ліцензійних умов провадження
господарської діяльності
транспортування природного газу
(пункт 1.5)

3

ВІДОМОСТІ
про місця та засоби провадження господарської діяльності
з транспортування природного газу

(суб'єкт господарювання)

№ з/п	Інформація про газотранспортну систему	Найменування магістрального газопроводу (газорозподільних (ГРС), компресорних (КС) станцій)	Довжина магістрального газопроводу (кількість ГРС, КС)	Місцезнаходження магістрального газопроводу (область), газорозподільних станцій та компресорних станцій (адреса)
1	2	3	4	5
1	Магістральні газопроводи			
	у тому числі:			
2	Газорозподільні станції			
	у тому числі:			
3	Компресорні станції			
	у тому числі:			

(посада уповноваженої особи здобувача ліцензії)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

М.П. (за наявності)

Додаток 3
до Ліцензійних умов провадження
господарської діяльності з
транспортування природного газу (пункт
1.6)

ОПИС

документів, що додаються до заяви № _____ від _____

на провадження господарської діяльності з транспортування природного газу
від _____

(найменування суб'єкта господарювання – для юридичної особи; прізвище, ім'я та по батькові, серія, номер паспорта, ким і
коли виданий – для фізичної особи-підприємця)

№ з/п	Назва документа	Кількість аркушів
1	2	3

Загальна кількість документів: _____

Документи здав: _____
(підпис) (ініціали та прізвище представника суб'єкта господарювання)

М.П. (за наявності)

Документи перевірів та прийняв: _____
(підпис) (ініціали та прізвище посадової особи органу ліцензування)

" ____ " _____ 20__ р. _____ ГОД _____ ХВ

М.П.